GEOVISTA

Bergsstaten
mineinspect@bergsstaten.se

Ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för området Tapuli K nr 4 i Pajala kommun, Norrbottens län

Sökande: Kaunis Iron AB, 559003–4103
Stationsgatan 46, 972 33 LULEÅ

Ombud: Johan Morin, GeoVista AB
Box 276, 971 08 LULEÅ
Tfn: 070-304 25 67
johan.morin@geovista.se

---

1. Ansökan

Kaunis Iron AB (nedan "KIAB" eller "Bolaget") ansöker härmed om bearbetningskoncession enligt minerallagen för område i Pajala som av Bolaget benämns Tapuli K nr 4.

Till ansökan bifogas följande bilagor:

Bilaga A: Översiktskarta
Bilaga B: Koncessionskarta
Bilaga C: Malmbevisningsrapport
Bilaga D: Miljökonsekvensbeskrivning
Bilaga E: Teknisk beskrivning
Bilaga F: Sakägarförteckning

Ansökan med bilagor lämnas in till Bergsstaten i två exemplar, ett fysiskt och ett digitalt.

Ansökningsavgiften om 80 000 kr inbetalas till Bergsstatens bankgirokonto 5803–4174 i samband med att ansökan lämnas in.

1.1 Hemställan om sekretess

Bolaget hemställer med stöd av 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) om att malmbevisningsrapporten i bilagan C med därtill hörande bilagor ska beläggas med sekretess. Bolaget förutsätter att det bereds tillfälle att yttra sig till Bergsstaten om myndigheten överväger att lämna ut uppgifterna i det underlaget.

1.2 Koncessionsmineral

Ansökan avser bearbetningskoncession för järn.

Någon bearbetning av koncessionsmineral i alunskiffer avses ej med ansökan.

1.3 Det område som avses med ansökan

Ansökt koncessionsområde framgår av bifogad koncessionskarta, bilaga B.

Koncessionsområdet avgränsas av räta linjer mellan följande hörnpunkter angivna med koordinater i Sweref 99TM:

Hörnpunkt nr.	N-koordinat	E-koordinat
1	7 501 691,66	855 553,69
2	7 501 332,38	855 838,36
3	7 501 360,14	855 932,79
4	7 501 031,49	855 876,42
5	7 500 822,04	855 650,86
6	7 500 861,82	855 469,56

Områdets areal har beräknats till 30,06 hektar.

1.4 Koncessionstid

Ansökt koncessionstid är 25 år.

1.5 Hinder enligt 5 kap. 10 § och 17 kap. 3 § minerallagen

Området är anvisat för gruvändamål (Bergsstatens dnr 23-1703-2011). Följaktligen kan bearbetning ske utan beaktande av bestämmelserna i 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen.

Det kan dock framhållas att området är detaljplanelagt för gruvändamål. I övrigt berörs ej några sådana områden som avses med bestämmelserna i 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen.

Något sådant område som avses med 17 kap. 3 § minerallagen berörs ej av ansökan.

1.6 Mineralrättigheter

Den ansökta koncessionen är helt och hållet belägen inom KIAB:s undersökningstillstånd Suksijoki nr 1. Bolaget har därmed företrädesrätt till det ansökta området enligt 4 kap. 3 § minerallagen.

Något sådant förhållande som avses med 4 kap. 4 § minerallagen föreligger ej.

1.7 Mineraltillgång

Enligt den uppskattning som gjorts av mineralresurserna inom koncessionsområdet håller det en mineraltillgång om totalt 6,5 miljoner ton med i genomsnitt 22,7 % Fe, i klasserna indikerade och kända mineraltillgångar, enligt PERC.

En närmare redogörelse för mineraltillgångarna med en beskrivning av geologin och det undersökningsarbete som nedlagts i området återfinns i bilagan C.

2 Planerad verksamhet

KIAB har bedrivit gruvverksamhet i det för ansökan aktuella området sedan 2018. Det genom brytning inom bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 1 och därtill hörande verksamhet vid det anrikningsverk som finns uppfört intill det koncessionsområdet.

Då malmen inom Tapuli K nr 1 beräknas vara helt utbruten runt årsskiftet 2027/2028 avser bolaget att utöka sin verksamhet med brytning inom de till Tapuli K nr 1 närliggande koncessionsområdena Sahavaara K nr 1 och Tapuli K nr 2 samt området för den nu ansökta bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 4.

Brytningen inom Tapuli K nr 4 är avsedd att startas upp medan Tapuli K nr 1 är i drift och pågå i avvaktan på att verksamheten vid Sahavaara K nr 1 kan påbörjas, vilket ligger minst två år framåt i tiden.

Beroende på när de tillstånd som fordras för verksamheten kan erhållas kan dock brytningen inom koncessionsområdet behöva senareläggas så att den sker parallellt med den planerade verksamheten vid Sahavaara K nr 1, eller som en från övriga koncessionsområden fristående verksamhet.

Malmen inom Tapuli K nr 4 är avsedd att brytas genom pallbrytning i dagbrott, som beräknats bli ca 700 m långt, 400 m brett och 160 m djupt.

Malmen kommer att transporteras till befintlig primärkross inom Tapuligruvans industriområde och sedan vidare för bearbetning och förädling i befintligt anrikningsverk.

Det är Bolagets bedömning att bearbetningskoncessionen kommer att ge upphov till totalt 34,1 miljoner ton gråberg samt 4,4 miljoner ton anrikningssand, vid full utbrytning av den malm som finns inom koncessionsområdet.

Utvinningsavfallet kommer att hanteras i befintliga avfallsdeponier inom Tapuligruvans industriområde.

Dagbrottet kommer att behöva länshållas. Vidare kommer också avskärmande och uppsamlande diken att behöva anläggas i anslutning till dagbrottet. I övrigt kommer vattenhanteringen att ske i befintliga driftanläggningar vid Tapuligruvans industriområde.

För en närmare beskrivning av verksamheten, se bilagan E.

2.1 Tillstånd enligt miljöbalken

Gruvverksamheten vid Tapuli bedrivs enligt Mark- och miljödomstolens vid Umeå tingsrätts deldom av den 1 december 2022 (mål nr M 2090-19) och därefter meddelade villkorsändringar (Mark- och miljööverdomstolens dom den 13 maj 2025 i mål nr M 14695-22), om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid koncessionsområdena Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1. På grund av ett överklagande har ännu inte det tillståndet vunnit laga kraft. Men ett verkställighetsförordnande gäller för den pågående verksamheten vid Tapuli K nr 1. Ärendet ligger nu slutligen hos Högsta domstolen som har att avgöra om prövningstillstånd ska meddelas. Ett beslut i den frågan förväntas meddelas inom kort.

När miljötillståndet har vunnit laga kraft avser Bolaget att ansöka om ändring av det tillståndet, för den tillkommande verksamheten vid Tapuli K nr 4.

3 Inverkan på allmänna intressen och enskild rätt

Allmänna intressen

Den ansökta bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 4 avser en ekonomiskt brytvärd fyndighet innehållande järn, som är belägen i direkt anslutning till Bolagets pågående gruvverksamhet vid Tapuli. Ett beviljande av koncessionen skulle utöka livslängden av denna gruvverksamhet, som sysselsätter ca 450 personer och står för en produktion av ca 2,3 miljoner ton högkvalitativt järnmalmkoncentrat årligen.

Det ska i sammanhanget framhållas att det för bearbetningskoncessionen aktuella området är utpekat som riksintresse för mineralutvinning. Det är också redan anvisat och detaljplanelagt för gruvändamål.

Koncessionsområdet är beläget inom kärnområde för Muonio sameby som är utpekat som riksintresse för rennäringen samt inom Kokkovuoma våtmark, som har bedömts hålla mycket höga naturvärden. Det är även beläget inom avrinningsområdet för Mellasjoki och i nära anslutning till avrinningsområdet för Kaunisjoki, som båda utgör biflöden till det för Natura 2000 utpekade riksintresseområdet Torne och Kalix älvsystem. Som framgår av bilagd miljökonsekvensbeskrivning kan dock koncession beviljas utan att det medför någon risk för påtaglig skada på dessa allmänintressen eller något annat intresse som är skyddat enligt de för ärendet aktuella bestämmelserna i 3 och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken (1998:808).

För det fall att det skulle göras en annan bedömning i ärendet än ovan, ska dock bearbetningskoncessionen anses vara av ett sådant allmänintresse, att den ska ges företräde framför övriga intressen.

Enskild rätt

Som ovan nämnts är koncessionsområdet redan anvisat och detaljplanelagt för gruvändamål. Det gäller också för de övriga områden som ska nyttjas i samband med att den järnmalmsfyndighet som finns inom koncessionsområdet utvinns. Följaktligen kan därmed koncession medges utan att det medför något direkt intrång i enskild rätt.

Inte kan heller bearbetningskoncessionen förväntas medföra någon ökning av indirekt påverkan i form av buller, vibrationer, luftstötvågor eller stenkast, som kan vara av betydelse för enskild rätt.

För en närmare beskrivning av verksamhetens påverkan på allmänna intressen och enskild rätt, se bilagan D med tillhörande underbilagor.

4 Förslag om villkor

Bolaget föreslår att koncessionen ska förenas med följande villkor.

- Bolaget ska årligen samråda med Muonio sameby om vilka åtgärder som kan vidtas i syfte att minimera den med bearbetningskoncessionen sammanhängande verksamhetens påverkan på renskötseln.

5 Övrigt

Som ovan redovisats är brytningen inom Tapuli K nr 4 avsedd att startas upp medan Tapuli K nr 1 fortfarande är i drift och pågå i avvaktan på att verksamheten vid Sahavaara K nr 1 kan påbörjas. För att det ska bli möjligt behöver bearbetningskoncessionen kunna tas i anspråk av bolaget för förberedande arbeten så snart som möjligt. Bolaget vore därmed tacksam för varje åtgärd i handläggningen av ansökan, som kan påskynda att koncessionsfrågan avgörs.

_____

För Kaunis Iron AB

Johan Morin
GeoVista AB